

Transgender in Halacha

Historical Variants

[1] Ibn Ezra (1089–1164) quotes Rabbeinu Chananel regarding males that produce a form in their body similar to a female to allow them to engage in marital relations like a female. [2] Along similar lines, a commentary of an ancient Sefardic sage of unknown identity is printed in *Chitzei Menashe* (London 1901).

[3] In the *Kuzari* R. Yehuda HaLevi (ca. 1070–1141) writes of the great similarity between the reproductive organs of the male and female. [4] A similar concept is found in medical writings attributed to the Rambam.

[5] A responsum in *Besamim Rosh* attributed to the Rosh (although there is much discussion regarding the authenticity of the sefer¹) discusses the requirement of a *get* from a husband who had his male organ severed. In the commentary authored by the one who printed the sefer (entitled *Kasa DeHarsena*) there is much elaboration on the topic.

[6] R. Refael Mordechai Malchi (ca. 1640–1702), an acclaimed scholar and doctor, writes about various cases of persons whose gender “switched” naturally, and discusses the obligation of *milah* in such situations. [7] This is quoted by R. Chaim Avraham Miranda in *Yad Ne’eman* (Salonica, 1804). [8] R. Yehoshua Shlomo [Merkado] Ardit (Smyrna, -1876) discusses the above ruling regarding *milah*. [9] R. Yosef Palagi (Izmir, 1815–1896) in *Yosef Es Echav* extrapolates from the above discussion regarding *milah* and applies it to the requirement of a *get* in such a case. He also quotes a dissenting view.

[10] R. Chaim Yosef Dovid Azulai (*Chida*, 1724–1806) records a case of a man who had a monthly menstrual cycle, yet he still had many daughters.

(1) ידוע השקו"ט אודות ספר זה – ראה לדוגמא שדי חמד (כללי הפוסקים סי' יא אות ז. בהוצאת קה"ת ח"ט, ע' 3636), והנעתק בילקוט יוסף (שבת כרך א ח"ב, סי' רסה ע' שמב-שמז), ולהעיר שספר זה מובא כמה פעמים בתשובות הצמח צדק (אור"ח ה. אור"ח פז. אה"ע נה. אה"ע עה. אה"ע שכב), ושם (אה"ע סי' נה, ג): "ובתשובת בשמים ראש סי' קל"ו כ' . . . (אך ידוע שרבים מגמגמי' על תשובת בשמים ראש שאינה מהרא"ש אלא שמלבו הוציא מילין הלכך אין לסמוך כלל עליו אם לא כי ח"ך יטעם אוכל)". ושם (אה"ע סי' שכב, ד): "ובתשו' בשמים ראש סי' שפ"ד כ' . . . אך נודע שתשו' אלו לאו דסמכא נינהו והמחבר בדה דברים מלבו ובפרט בתשו' זו מוכח שממנו יצאו הדברים במ"ש ולא מצינו בשום מקום כו"ו". ושם (אור"ח סי' ה, ב): "וראיתי בתשו' בשמים ראש סי' ק' כ' . . . אך ד' תשו' הג"ל תמוהים . . . והוא נגד משמעות כל הפוסקים . . . ועוד יש שם מגמגומי' רבים מאד וניכר שאין תשו' זו כלל מהרא"ש". וראה גם אג"ק אדמו"ר (ט, ע' לד), ומצויין בלקו"ש (ט, ע' 52. יז, ע' 191).

Transgender in Halacha

[24] An article by Prof. Dovid Meir on the medical and Halachic perspectives involved with babies with ambiguous gender. [25] An article by Rabbi Alfred Cohen regarding babies born with ambiguous genitalia. [26] An article by Rabbi Moshe Tendler on similar subject. [27] An article in the Journal of Halacha and Contemporary Society by Jonathan Wiesen and David Kulak. [28] An article in *Kol Hamevaser* by Ariel Caplan.

Various modern medical terminology including: [29] Hermaphrodite, [30] Pseudo-hermaphroditism, [31] 5-alpha-reductase deficiency, [32] Gender dysphoria, and [33] Sex reassignment surgery.

Contemporary Responsa on Gender Reassignment

[34] A responsum by R. Eliyahu Katz (1916–2004) from 1963 in connection to the fact that the Rabbinat in London allowed a woman to remarry without a *get* after her husband switched to a woman by means of surgery. He firmly disagrees with this opinion.

[35] R. Aryeh Leib Grossnass (1912–1996), *Av Beis Din* in London, in his *Lev Aryeh* (printed 1973) discusses a case where a husband, after being married for many years and having children, “switched” to a woman as the result of a lengthy disease. He rules that his wife requires a *get* to remarry.

[36] Two responsa by R. Eliezer Yehuda Waldenberg (1916–2006) related to the subject.

[37] Three articles on the topic of gender reassignment surgery published in the halachic journal *Hamaor* in 1973, including a lengthy article by R. Meir Amsel. It should be noted that these responsa were written based on the assumption (information provided to them) that reassignment surgery can allow the person to reproduce and give birth just as a person of the gender they were reassigned to, though for the time being this is still not actually the case (as has already been pointed out by [38] R. Avraham Hirsch).

[39] A letter of the Lubavitcher Rebbe written in 1985 to someone who sometimes had the desire that he should have born a female and was contemplating a change of sex.

[40] A responsum by R. Yitzchok Zilberstein (1934–present) regarding the permissibility to allow a patient in the psychiatric department to undergo gender reassignment surgery when they threaten to commit suicide otherwise.

Transgender in Halacha

[41] R. Raphael Evers (1954–present), Rabbi of Rotterdam, discusses various halachic issues related to a man that underwent gender reassignment surgery to look like a female.

[42] A response as quoted in the name of R. Ovadia Yosef regarding whether a man who underwent gender reassignment surgery to look like a female – and now is in the process of becoming religious – should put on tefillin.

[43] An article by R. Yigal Shafran in the periodical *Techumin* on the subject of gender reassignment.

[44] A responsum by R. Asher Weiss on the subject of how to write the groom's father's name in the *kesuba* if he underwent gender reassignment surgery.

[45] A responsum by R. Chaim Rapaport whether to accept a potential convert who had undergone gender reassignment surgery.

[46] An excerpt from *Encyclopedia Hilchasis Refuis* on the subject of gender reassignment surgeries. [47] English translation.

Excerpts from the sefer *Dor Tahapuchos* (Yerushalayim, 5764) by R. Idan Ben-Ephraim.

[48] A comprehensive overview of the halachic status of one who underwent gender reassignment surgery. [49] The prohibitions involved in undergoing the surgery. [50] A summary of the relevant laws based on his research.

[51] Some points from a talk by R. Tzvi Hersh Weinreb on the halachic issues related to transgender individuals.

[52] An explanation by R. Avraham Yitzchak Kook into the respective roles of males and females, and how the Torah perspective is to fulfill one's purpose in life, in contrast to the *darchei emori* whose focal point was the enjoyment that can be derived – with some additional commentary.

כב ואת זכר. אחר שמצאנו הז שכבתי אמש את אבי (ברא' יט, לד) ⁷², הנה אוהרה לשוכב ולנשכב ⁷³. ויאמר רב חננאל ז"ל ⁷⁴, כי יש מי שיחדש בגופו כצורת בשר אשה וזה לא יתכן בתולדה ⁷⁵. וי"א אנדרוגינוס ⁷⁶. וכל הצער הזה בעבור היות משכבי אשה לשון רבים. דברי יחיד שני משכבים ⁷⁷. והנכון בעיני, כי המצוה כפשוטה ⁷⁸. גם אנשי התושיה ⁷⁹ חייבו מיתה עליה ⁸⁰ והכתוב אחז דרך כבוד לאמר ⁸¹ כמו לא תקרב ⁸², ואחר שהזכר נברא לעשות והנקבה להעשות, הזכיר הכתוב שלא תהפוך דברי השם, ויש משכב להוציא הזרע ⁸³, על כן מלת משכבי לשון רבים ⁸⁴, ואין ראוי להאריך. והזכיר תועבה היא. כי הוא דבר נתעב לנפש קדושה אפילו בתולדה ⁸⁵. ומלת שכבתך. כבר פירשתיה ⁸⁶. ויתכן להיותו שכבתך משכיבה ⁸⁷, כי עם השכיבה יקרה קרי, וכמו שאמר באשת איש לטמאה בה (כ) כן אמר בבהמה.

אשה. 79 חז"ל. 80 ראה יבמות פג, ב. 81 בדרך כבוד אומר הכתוב: לא תשכב. 82 אל אשתו לא תקרב (יד). ראה פסוק ו, הערה 10. 83 שכל הכונה היא להוציא זרע. 84 משני השוכבים. 85 בטבע. 86 פסוק כ: שכבתך לזרע, שפירושו משגל, ביאה. 87 שכיבה ממש. 88 שהזכר של הבהמה ירבע את האשה. 89 גון של רבץ. ארחי ורבעי זרית (תהלים קלט, ג) — ראב"ע: רבעי כמו שכבי. כלומר, כמו רבצי. ורבצת ואין מחריד (איוב יא, יט). כנראה מתוך הסתכלות בשכיבת הבהמה על ארבע. 90 מן בלל. 91 מן מסס. 92 מן בלל — בלה, כמו שחח — שחה, זרר — זרה, רבב — רבה. ראה רש"י: 93 ולהכשל בם, כאסורי ערוה, כמו אשת איש ונכריה. 94 והזדוגות עם מין שלא יוליד, כמו מין בשאינו מינו. ולכן נקרא איסור זה תבל, כלומר, בלבול הזרע והשחתתו. 95 במקום תתמא. 96 ולא שהדגש בט' הוא במקום נ' נפעל. כיון שבהמשך: נטמאו, בעתיד יהיה תתמאו. כלומר, דגש בפה"ס

על השוכב וגם על הנשכב. 73 רמב"ן בעקבות חז"ל (סנהדרין נד, ב; כריתות ג, א) חולק על ראב"ע: ואם כדבריו, למה לא היתה בכלל ובכל בהמה לא תתן שכבתך, כי הנשים בכלל האזהרות שבכל התורה. אבל טעם שכבתי אמש את אבי בעבור שהן השוכבות כדי שיצא ממנו הזרע... כי היה כאבן דומם בשכרותו. כלומר, הן היו הפועלות. לפיכך חל עליהן הלשון שכבתי. 74 הוא הגאון ר' חננאל בן חושיאל, אחד מארבעת השבויים שבאו מבבל למערב במאה ה"א. ר' חושיאל הובל לקירואן, ונעשה למנהיג רוחני לקהילות ישראל באפריקה הצפונית. בנו ר' חננאל המשיך אחריו בפעולתו הפוריה. נתפרסם בחבוריו בפירוש התלמוד והמקרא. 75 בטבע. והתורה לא תאסור מה שאיננו בטבע. 76 יבמות פג, ב: איזהו זכר שיש בו שני משכבות הוי אומר זה אנדרוגינוס. 77 הדרוש של משכבי אשה לשני משכבים הוא של יחיד: דרש רב נחמן בר רב חסדא באשה שני משכבות — רש"י: כדכתיב בה משכבי. 78 שלא לשכב עם זכר כדרך שכיבה עם

על מנת להשלים את השיחזור, מקובל לקעקע צורת פיטמה ליד העוקץ המשוחזר, והקיעקוע נעשה בדרך של שריטה ומילוי בצבע⁶². יש מי שסובר, שבשעת הדחק, כגון באשה צעירה, שיש חשיבות פסיכולוגית לשחזור מלא של השד, מותר לעשות כן, אלא שעדיף לעשות זאת על ידי גוי, ובהרדמה מלאה של האשה, שאז אין היא מסייעת כלל⁶³.

ניתוח להפיכת המין

היבטים רפואיים – ניתוחים לשינוי המין נעשים בשני מצבים:

באנדרוגינוס, היינו אדם שיש בו גם איברי זכר, וגם איברי נקבה, ובאמצעות ניתוח יוצרים צורה חיצונית כאחד המינים⁶⁴.

ניתוח לשינוי מין באדם שהוא מבחינה ביולוגית זכר מלא או נקבה מלאה. יש אנשים הנולדים באופן אנטומי ופיסולוגי כבני מין אחד, אך סובלים מחוסר שביעות-רצון קיצונית מההזדהות עם מינם, ומרגישים צורך נפשי חזק להיות מזוהים עם המין האחר⁶⁵. תיסמונת זו

מותר גם באיש⁵⁹.

יש מי שכתב, שאם אפשר לעשות את הניתוח הפלסטי בהרדמה מקומית, מותר לאשה לעבור ניתוח כזה גם לשם יופי בלבד, ולאיש מותר הניתוח רק כתנאי שמניעתו גורמת לו צער יום-יומי ועגמת נפש, אך לא לשם יופי בלבד; ואם יש צורך בהרדמה כללית, יש לפנות בכל מקרה בשאלה לרב⁶⁰.

שיחזור שד – אשה שעברה כריתת שד בגלל גידול ממאיר, או כריתת שד מונעת בחשד לממאירות עתידה, מקובל כיום לשחזר בניתוח פלסטי את מבנה השד על ידי העברת קטע עור ושומן מדופן הבטן התחתונה, או העברת עור ושומן מהעכוז, או העברת שריר עור ושומן מהגב. יש גם אפשרות לשחזר את השד על ידי החדרת תותבות של חומר מרחיב רקמה מתחת לשריר החזה, ומתיחה והרחבה הדרגתית עד הגודל הרצוי. השיחזור יכול להתבצע מיידית לאחר ניתוח הכריתה, או בשלב מאוחר יותר. לשיחזור השד יש מספר יתרונות, הכוללים שיפור ההתמודדות הנפשית של החולות, שיפור תדמית הגוף, ושיפור במיניות⁶¹.

Surg 101:1810, 1998; Constant CM, et al, *Patient Educ Coun* 40:201, 2000 Spear SL and Arias J, *Ann Plast Surg* [62] 35:232, 1995 [63] תשובת הגר"י זילברשטיין במכתבו אלי, בשם הגר"ש אלישיב. טעמו – על פי שיטת המעיל צדקה סי' לא, שאין אפילו איסור דרבנן אם כתובת הקעקע איננה באותיות אלא בצורות בלבד. וראה עוד בע' עור הע' 265 ואילך. [64] ראה ע' אנדרוגינוס חלק ז. [65] מצב זה נקרא trans-sexualism. על

ו, תשכ"ג, עמ' רעג ואילך; שו"ת משנה הלכות ח"ד סי' רמו-רמו; שו"ת יביע אומר ח"ח חו"מ סי' יב; שו"ת רבבות אפרים ח"ח סי' שפט. [59] שו"ת מנחת שלמה ח"ב סי' פב אות ז; שו"ת חלקת יעקב ח"ג סי' יא; שו"ת משנה הלכות ח"ד סי' רמו; שו"ת יביע אומר ח"ח חו"מ סי' יב; שו"ת בנין אב ח"א סי' נ אות ג; Bleich JD, *Judaism and Healing* 1981, pp. 126-8. [60] שו"ת עשה לך רב ח"ד סי' סה. [61] ראה – Reaby LL, *Plast Reconstruct*